

ORTA KARADENİZ KALKINMA AJANSI KAVAK İLÇE RAPORU

Raporu Hazırlayan: Ahmet Arif SARIOĞLU

ŞUBAT 2018

İÇİNDEKİLER

1. İLÇE KÜNYESİ.....	3
2. GİRİŞ	3
3. SOSYAL YAPI.....	3
4. İKTİSADİ YAPI	4
5. ALT YAPI	4
6. OKA FAALİYETLERİNDE İLÇENİN YERİ.....	5
7. SONUÇ ve DEĞERLENDİRME.....	6
8. KAYNAKLAR	6
9. EKLER.....	6

1. İLÇE KÜNYESİ

İLÇE	KAVAK
BAĞLI OLDUĞU İL	SAMSUN
NÜFUS (2017)	20.079
YÜZÖLÇÜMÜ ¹	676 km ²
İL MERKEZİNE UZAKLIK	50 km
BELEDİYE SAYISI	1
MAHALLE SAYISI	91

2. GİRİŞ

İlçenin adını kavak ağacından aldığı düşünülmektedir. Arkeolojik kalıntılar sayesinde Hititler, Frigler, Kimmerler, Miletliler, Persler, Makedonlar, Pont Krallığı, ve Roma İmparatorluğunun bölgede sırasıyla hakimiyet sürdüğü anlaşılmaktadır. Selçuklular zamanında Kavak Rükneddin Süleymanşah tarafından Selçuklu Devletine katılmıştır. Kavak ve çevresindeki köylere çoğunlukla Oğuzlar'ın yerleştiği sanılmaktadır. XIV. Yüzyılın sonlarında 1398 Yılında Kavak Osmanlı İmparatorluğu sınırları içerisine girmiştir. Kavak 15. Yüzyılda Canik Sancağının 7 kazasından biri olmuş, 1934 yılında ise ilçe olmuştur.

İlçe Kuzeyinde Samsun Merkez ve Bafra ilçesi, doğusunda Asarcık ilçesi, güneyde Ladik ilçesi ve batısında Havza ilçesi ile çevrilidir. Denizden yüksekliği 600 metre olan ve ormanlık bir yapıya sahip olan ilçede oldukça dalgalı bir topografya mevcuttur. Eğitim Samsun-Ankara karayolunun kuzey ve güney kesimlerinde daha fazladır. En yüksek dağı Hacılar Dağı'dır. Mert Irmağı bu dağlarda doğar ve Samsun merkezinden Karadeniz'e dökülür. Kavak'ta iklim, deniz ikliminden karasal iklime geçiş niteliğinde olsa da karasal iklim daha baskındır. Yazların ılık, kışların soğuk geçtiği ilçede en fazla yağış ilkbaharda görülür.

3. SOSYAL YAPI

2017 yılı ADNKS sonuçlarına göre ilçe nüfusu nüfusu 20.079'dur. İlçe dışarıya göç vermekte olup nüfusu 2008'den bu yana %9,97 oranında azalmıştır. İlçenin ilginç bir özelliği ise ilçe insanların birbirlerine olan bağlılığını ilçe dışında da tesis etmeleri ve bu bağlılık ile hareketlerine yön vermeleridir. Kavak, Samsun ve Karadeniz'in en örgütlü ilçelerinin başında gelmektedir. Kavak'ın hemen hemen her köyünün bir derneği bulunmaktadır. Bu dernekler ise KADEF (Kavak Dernekler Federasyonu) çatısı altında toplanarak güçlü bir lobi oluşturmaktadır. Kavaklı işadamları da KASİEM (Kavak Sanayici İşadamları Esnaf ve Meslek Grupları Derneği) adı altında birleşerek güçbirliği yapmaktadır.

İlçe Merkezi'nde 4 Lise, 7 İlkokul, 7 Ortaokul, 1 Anaokulu, 1 Halk Eğitim Merkezi ve 1 Öğretmenevi bulunmaktadır. İlçede okul öncesinde 308, ilkokulda 912 ortaokulda 1.088 ve lisede 904 olmak üzere toplam 3.222 öğrenci eğitim görmektedir. Derslik başına düşen ortalama öğrenci sayısı 20,27'dir. İlçede görevli öğretmen sayısı 264'tür. 2016 yılında ilçede YGS puan ortalaması 226,2'dir. İlçede lise ve üstü seviyede mezuniyeti olan nüfus oranı %20,65 iken bu oran il geneli (%30,65) ve Türkiye'nin (32,91) altındadır.

OMÜ Kavak Meslek Yüksekokulunda faal 3 bölümde eğitim verilen programlar şunlardır; Harita Kadastro, Mimari Restorasyon, İnşaat Teknolojisi, Yapı Denetimi ve İş Makineleri Operatörlüğü. Birinci öğretimde 578, ikinci öğretimde 398 olmak üzere toplam 976 öğrenci eğitim görmektedir. Ayrıca ilçede 102 öğrenci kapasiteli 1 kız yurdu ve 90 öğrenci kapasiteli 1 erkek yurdu bulunmaktadır. 300 kişilik yeni öğrenci yurdu açılması için gerekli girişimler başlatılmıştır.

Kavak Devlet Hastanesi 25 Yatak Kapasiteli olup, 6 Uzman Hekim, 3 Diş Hekimi, 23 Hemşire, 5

Ebe, 16 Teknisyen ve 21 İdari Personel ile hizmet vermektedir.

İlçe Sağlık Müdürlüğüne (TSM) bağlı 4 Pratisyen Doktor, 7 Aile Hekimi, (Merkezde 5, Mahmutbeyli'de 1, Çakallı'da 1) 7 Aile Sağlığı Elemanı, 3 Sağlık Memuru, 2 Sağlık Teknisyeni, 1 Hemşire ve 3 Ebe hizmet vermektedir.

4. İKTİSADİ YAPI

Kavak ilçesinin ekonomisinde tarım ve hayvancılık önemli yer tutmaktadır. Samsun'u İstanbul ve Ankara'ya bağlayan güzergah üzerinde olması sebebiyle ticaret imkanları da geniştir. Tarım alanında en çok buğday, mısır, yulaf, arpa gibi tahıl ürünleri yetişir. Ayrıca şeker pancarı ve patates ekimi de yapılmaktadır. Silaj mısır ve fiğ ekimi artmaktadır. Kümes hayvancılığı ilçede gelişmiştir. Kümes hayvancılığının yanı sıra buna bağlı olarak yumurta ve kesimhane fabrikaları da ilçeye önemli bir ekonomik katkı sağlamaktadır. Yüksek kesimlerdeki köylerde yaşayan halkın geçim kaynağı ise büyük ölçüde orman ürünleridir. İlçede toplam 70.700 ha arazinin % 42'si tarıma elverişli arazi, %42'si orman ve % 11'i çayır-meradan oluşmaktadır.

İlçedeki sanayi genellikle kireç, tuğla ve kiremit üretimi şeklinde gelişmişken son zamanlarda tekstil dahil birçok yatırımı bünyesine çekmektedir.

Samsun-Ankara yoluna çok yakın bir lokasyonda kurulan Kavak Organize Sanayi Bölgesi altyapısını geliştirirken tahsis yapılan firmalarda faaliyetlerine başlamıştır. Hem yeni tahsisler, hem de inşa aşamasında olan projeler devam etmektedir. Gerek Samsun şehir merkezine gerekse Samsun-Ankara yolu ve demiryolu gibi ulaşım ağlarına yakınlığı Kavak OSB'yi oldukça cazip bir konuma getirmektedir. Toplam 104 ha büyüklüğündeki OSB'deki toplam 80 sanayi parseli ayrılmıştır. 1. Etapı 50 ha arazi üzerine kurulmuş olup 5-30 dekar arasında değişen mevcut 40 parselin 38'i tahsis edilmiş

durumdadır. Aktif işletme sayısı 22 olup, başlıca üretim alanları; Metal ve Elektrikli Cihazlar, Cam Temper Sanayi, Strafor ve Yalıtım Malzemeleri, Gıda, Tekstil, Mobilya ve Plastiktir. Toplam işçi sayısı yaklaşık 750'dir. OSB'de gerçekleştirilen yatırımlar sayesinde sanayileşmede ivme kazanan ilçenin işsizlik ve göç gibi sorunlarının çözümüne de ciddi katkı sağlanmaktadır.

5. ALT YAPI

Samsun-Ankara karayolu üzerinde bulunan Kavak, il merkezine 50 km, Ankara'ya ise 370 km mesafededir. Karadeniz'i İç Anadolu, güney ve batı Anadolu'ya bağlayan önemli bir kavşakta bulunan ilçe, ulaşım yönünden büyük avantajlara sahiptir. Samsun-Ankara-İstanbul karayolu üzerinde yer alması, içinden demiryolu hattının geçmesi, Samsun limanına ve havaalanına kısa mesafesi, yatırım için önemli cazibeler oluşturmakta ve ilçenin geleceği için de büyük umut vaad etmektedir. İlçeden geçen demiryolunda bakım çalışmaları devam etmektedir.

Ankara yolu üzerinde bulunan Güven göletinde ki su arıtma projesi ile su sıkıntısı çözülmektedir. Su arıtma sistemi ile Güven göletinden alınan su arıtma ile Kavak'a verilmektedir. Güven göletinden Kavak'a getirilen su arıtma sisteminin uzunluğu 5700 metre uzunluğundadır. Ayrıca Minoz'da bulunan su yine ilçenin büyük ölçüde içme suyu ihtiyacını karşılayacak düzeydedir.

İlçenin kurulduğu günden bu yana en büyük problemlerinden biri olan çöp sorunu Samsun Büyükşehir Belediyesi tarafından kurulan transfer istasyonları ile çözülmüştür. 100 bin TL bedelle Tabaklı Mahallesi'nde kurulan Kavak, Asarcık, Ladik ve Havza ortak katı atık transfer istasyonuna getirilen çöpler, burada sızdırmaz TIR'lara titizlikle yüklenerek Büyükşehir Belediyesi Katı Atık Düzenli Depolama Sahası'na nakledilmektedir.

İlçede henüz doğalgaz bulunmamakla birlikte 2019 yılında ilçeye doğalgaz verilmesi için gerekli imzalar atılmıştır.

İlçede güçlü bir spor altyapısı mevcuttur. Yaşar Doğu Güreş Eğitim Merkezi 42 öğrenci kapasitelidir. Ayrıca 220 seyircili antrenman salonu bulunmakta olup, Gençlik Merkezi ise 2017 yılında hizmete açılmıştır. İlçede bulunan spor salonu ise 750 seyirci kapasiteli olup, 5 adet mini antrenman salonuna sahiptir. Yine ilçede bulunan stadyum sentetik çim yüzeylidir ve 500 adet koltukludur. Kavak, 2017 DEAFLYMPICS 23. Yaz İşitme Engelliler Olimpiyat Oyunlarına 21-26 Temmuz tarihleri arasında güreş branşına 4 gün süre ile ev sahipliği yapmıştır. Oyunlar boyunca milli güreşçilerimiz 9 adet madalya kazandı.

İlçe turizmden yeterince pay alamamaktadır. İlçedeki turistik noktalar; Çakallı Taşhan, Yaşar Doğu Evi, Ortaköy Şelalesi, Yörgüç Paşa Camii, Dere Camii, Kale Doruğu Höyüğüdür. Bunların dışında 4 asırdır ayakta duran ve yapımında çivi kullanılmayan Bekdemir Camisi, mihrabında bulunan 'bal petekleri' ile dikkat çekmektedir. Samsun Büyükşehir Belediyesi Kavak Tirit Evi 2016 yılında hizmete açılmıştır. Kavak'ın çeşitli köylerinden getirilen ahşap malzemelerden inşa edilen Geleneksel Kavak Evi yılın 3-4 ayında tirit evi olarak kullanılmakta, senenin diğer zamanlarında da sosyal etkinliklere ev sahipliği yapmaktadır.

Emniyet Genel Müdürlüğü ile Milli Eğitim Bakanlığının Çocuk ve Gençler Sosyal Koruma ve Destek Programı (ÇOGEP) kapsamında yapmış olduğu protokol çerçevesinde Samsun ilinde yapılacak olan Z kütüphane için Kavak Anadolu Lisesi seçilmiştir. Kavak Anadolu Lisesi bünyesinde oluşturulan Şehit Polis Ersan Gürpınar Z-kütüphanesi, 2018 Şubat ayında hizmete açılmıştır. Z-kütüphane, içerisinde temel eserleri barındıran, internet hizmeti olan, dijital kitap içerikleri ile (e-kitap, z-kitap) zenginleştirilmiş, öğrenciye dilediği zaman destek verebilen kütüphanelerdir.

İlçe Hükümet Konağı yeni tadilat görmüş olup; günümüz ihtiyaçlarına cevap verebilmektedir.

6. OKA FAALİYETLERİNDE İLÇENİN YERİ

Kavak, Ajansımızdan en fazla hibe kazanan ilçeler arasında 11. sırada yer almaktadır. Proje Teklif çağrıları kapsamında toplam 7 adet proje desteklenmiş olup bunların 6 tanesi KOBİ'lere yönelik mali destek programları kapsamında yürütülmüştür. Kamu tarafından gerçekleştirilen tek proje Samsun İl Özel İdaresi tarafından yürütülen "İpek Yolunda Bir Durak: Çakallı Han" projesidir. Proje kapsamındaki restorasyon çalışmalarının tamamlanmasının ardından Çakallı Han Büyükşehir Belediyesi tarafından hizmete açılarak ilçe turizmine kazandırılmıştır. İlçede toplamda 2,1 milyon TL hibeye karşılık 5,4 milyon TL'lik yatırım kazandırılmıştır.

Teknik Destek Programı kapsamında 1 proje desteklenmiştir. Bu kapsamda Ajans uzmanları tarafından Kavak Belediye Başkanlığının 18 personeline 2 günlük "Proje Döngüsü Yönetimi" Eğitimi verilmiştir. İlçede Doğrudan Faaliyet Desteği ve Gündümlü Proje Desteğinden yararlanılmamıştır.

Yeşilirmak Havzası Bölgesel Gelişme Ana Planı'nda Kavak ilçesi ile ilgili yer alan 2 proje plan döneminde tamamlanmıştır.

-Kavak İlçesinin Tarihi Kentler Birliğine üye olması hazırlıklarını tamamlaması,

-İnşaat halinde olan Kavak OSB'nin tamamlanması ve işletmeye açılması,

"Tebdir 2.4.1: Kırsal Alanda Mutlak ve Görelî Yoksulluğun Azaltılması, İstihdamın Artırılması ve Gizli İşsizlik Oranının Düşürülmesi" başlığı altında, kırsal alandaki köylerin büyük bir bölümünün (yüzde 80) orman köyü (orman kenarı ve orman bitişiği köy) statüsünde olduğu ve Kavak çevresinde de düşük hızla da olsa nüfus kaybeden orman köyleri bulunduğu belirtilmiştir. Bu tedbire yönelik 2 proje geliştirilmiştir;

-Özellikle orman köylerinin yoğun olduğu ilçelerde, ORKÖY ve SYDTF'nin kaynakları ile, ek gelir sağlayacak projelerin geliştirilmesi ve eğitim/ danışmanlık hizmetleri veren kurumların özendirilmesi

- İşsizliğin/ gizli işsizliğin azaltılması için, uygun konumdaki MKY'lerde, bazı kentsel iş süreçlerinin kırılı entegre edebilecek bir biçimde örgütlenmesinin ("eve iş verme" veya diğer esnek istihdam yöntemleriyle) özendirilmesi

7. SONUÇ ve DEĞERLENDİRME

-İlçe, 2004 yılında DPT tarafından Türkiye genelinde yapılan İlçe SEGE çalışmasında 872 ilçe arasında 575. sırada yer almaktadır. Gelişmişlik kademelendirilmesine göre 6 derece arasında 4. derecede gelişmiş ilçeler arasındadır. 2014 yılında OKA tarafından TR83 Bölgesindeki 50 ilçe için yapılan SEGE çalışmasına göre ise 11. Sırada ve 5 derece arasında 3. derecede gelişmiş ilçeler arasındadır.

-Son yıllarda yaşadığı değişim ile öne çıkan Kavak, hemen her yıl aldığı kamu yatırımları ile de dikkatleri üzerine çekmektedir. İlçe son dört yıl içinde çeşitli alanlarda 366 milyon liralık kamu yatırımı aldı. Son yıllarda Organize Sanayi Bölgesinde gerçekleştirilen sanayi yatırımları ve yeni açılan istihdam alanları ile işsizlik seviyesi azalmaya başlamıştır. Bu olumlu gelişmeler göçün azalmasına ve ilçeye geri dönüşlerin başlamasına katkı sağlamıştır. Yatırımların tetiklediği istihdam artışı ilçede konut arz ve talebinde de artışlar yaratmıştır. Kavak Organize Sanayi Bölgesi 2.Etap altyapı çalışmalarının da tamamlanması ile önümüzdeki dönemde yeni yatırımların gerçekleşecek olması ilçenin ekonomik büyümesine ciddi katkı sağlayacaktır.

İlçede bulunan esnafların çok daha iyi ve rahat ortamlarda işlerini yapabilmeleri için Kavak Belediyesi tarafından başlatılan Küçük Sanayi Sitesi projesinde sona yaklaşmıştır. Yer

tahsisi çalışmalarının ardından projeye başlanması hedeflenmektedir.

İlçe açısından bir diğer proje ise Samsun Büyükşehir Belediyesi tarafından hayata geçirilen 'Kurtuluş Yolu Projesi'dir. Proje kapsamında, Atatürk'ün kurmaylarıyla birlikte Samsun'dan başlayıp Kavak üzerinden Havza'ya, oradan da Suluova üzerinden Amasya'ya gittiği tarihi yolun turizme kazandırılması hedeflenmektedir. Güzergahta bulunan menfez, köprü, han, sanat yapıları, döneme ait kalıntılar restore edilerek dönemin ruhunu yansıtmaya yönelik çalışmalar yapılmaktadır.

8. KAYNAKLAR

Kavak İlçe Brifingi

TÜİK verileri

Güncel İlçe haberleri

OKA Proje Veritabanı

OKA Kavak İlçe Raporu 2013

9. EKLER

İletişim Bilgileri Listesi

Kavak Kaymakamlığı

Web: <http://www.samsunkavak.gov.tr/>

E-posta: kavak@kavak.gov.tr

T:0362 741 30 07

F:0362 741 32 38

Kavak Belediyesi

Web: <https://www.samsunkavak.bel.tr/>

E-posta: cozummerkezi@samsunkavak.bel.tr

T: 0362 741 33 12

F: 0362 741 30 06

Vertical line separator

